

[Honoré]

sprog og den mentalitet, der er knyttet til dette sprog. Det vil også være muligt stadig at opretholde kontakt med eskimoisktalende grupper uden for Grønland. Hvis de to sprog ligestilles, beholder man det danske sprog som et reelt sprogligt alternativ og forbindelsesled til de andre nordiske sprog og til dansk. Det giver grønlænderne bedre mulighed for uddannelse og kommunikation, og det gør det også lettere at få danskere til at tage op og arbejde i Grønland og for Grønland.

Gør man derimod dansk til et andenklasses sprog, skaber man mulighed for, at dette sprogs stilling yderligere forringes, som tiden går og visse højtråbende nationalistgrupper måske får mere og mere indflydelse, og det vil fremme løsrivelsestendenser, tendenser i retning af, at Grønland synker ned til at blive et tilbagestående reservat i stedet for et moderne samfund.

Over for det argument anfører man i reglen, at færøsk er hovedsprog på Færøerne, men jeg mener, at der er afgørende forskelle mellem færøsk og grønlandsk placering i rigsheden. Færøsk er et nordisk sprog, og der er derfor gennem selve det færøske sprog indbygget muligheder for kommunikation til det nordiske sprogområde. Sådanne kommunikationsmuligheder findes ikke på grønlandsk, som er et eskimoisk sprog.

Vi står altså, tror jeg, i valget mellem et hjemmestyre, der tillader en fastholdelse af rigsheden, og et hjemmestyre, som kan blive en station på vejen til løsrivelse. Jeg tror, at § 8 og § 9 i deres nuværende formulering kan gøre hjemmestyret til en station på vejen til løsrivelse. Hvis man derimod stemmer for de ændringsforslag, jeg har stillet, vil hjemmestyret være en naturlig del af rigsheden og kunne tillade, at vi bevarer denne rigsheden.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til udvalgets medlemmer og dets formand for det arbejde, der er udført, og jeg vil også takke for den hurtighed, man, uanset at der også er lagt grundighed for dagen, har arbejdet med, således at vi allerede her i midten af november har kunnet få lovforslagene frem til vedtagelse.

Jeg tror, der er en udbredt forståelse fra udvalgets side for, at det er nødvendigt for de grønlandske politikere nu at få afsluttet debatten i det danske folketing, så man kan tage en politisk debat op overalt i Grønland. Der er vel egentlig ikke for megen tid hertil.

Der er blevet stillet nogle ændringsforslag fra hr. Honorés og hr. Steen Folkes side. Jeg skal på regeringens vegne afvise disse ændringsforslag og anbefale, at der stemmes imod. Samtidig kan jeg anbefale, at man stemmer for regeringens ændringsforslag.

Det var egentlig fristende at gå ind i en diskussion med hr. Dohrmann på grundlag af de synspunkter, han endnu en gang vælter frem med her fra folketingets talerstol, men jeg synes ligesom andre af talerne her i dag, at det nærmest er spild af tid at gå ind i en diskussion med hr. Dohrmann. Han har stemplet sig selv dels ved den måde, han har grebet arbejdet, har jeg forstået, i hjemmestyrekommissionen an på, dels ved den måde, han har debatteret tingene på her i folketinget.

Jeg skal ikke opholde mig længe ved det ordvalg, som fremskridtspartiet bruger i betænkningen. Det er særdeles typisk for fremskridtspartiet at sige tingene, med deres særlige sprogbrug, på en måde, som i hvert fald ikke har meget med realiteterne at gøre. Når hr. Dohrmann taler om »forlorenhed« og »hemmelighedskræmmeri«, må jeg sige, at hvad det sidste angår, er hr. Dohrmann selv skyldig fremfor nogen, hvis han har den opfattelse, for jeg vil gerne understrege, at alle bilag undervejs under hjemmestyrekommissionens arbejde har været offentliggjort, og det har stået hr. Dohrmann frit for at anvende denne åbenhed. Det har han undladt. Han taler om forlorenhed. Det vil jeg lade ligge, og jeg vil i det hele taget kun her til sidst til hr. Dohrmann sige som et eksempel på den dobbelttydighed, der altid er i hr. Dohrmanns holdning, at hr. Dohrmann bebrejdede mig, at mine embedsmænd rejste rundt i Grønland og propagerede, sagde hr. Dohrmann, for de stillede forslag – det var i starten af hans indlæg – men til slut var hr. Dohrmann inde på, at fremskridtspartiet kunne stemme for en udvidelse af forslaget vedrørende vejledende folkeafstemning, fordi der var brug for på grundlag af en årlig information at have denne tid til rådighed. Det siger alt om hr. Dohrmann.